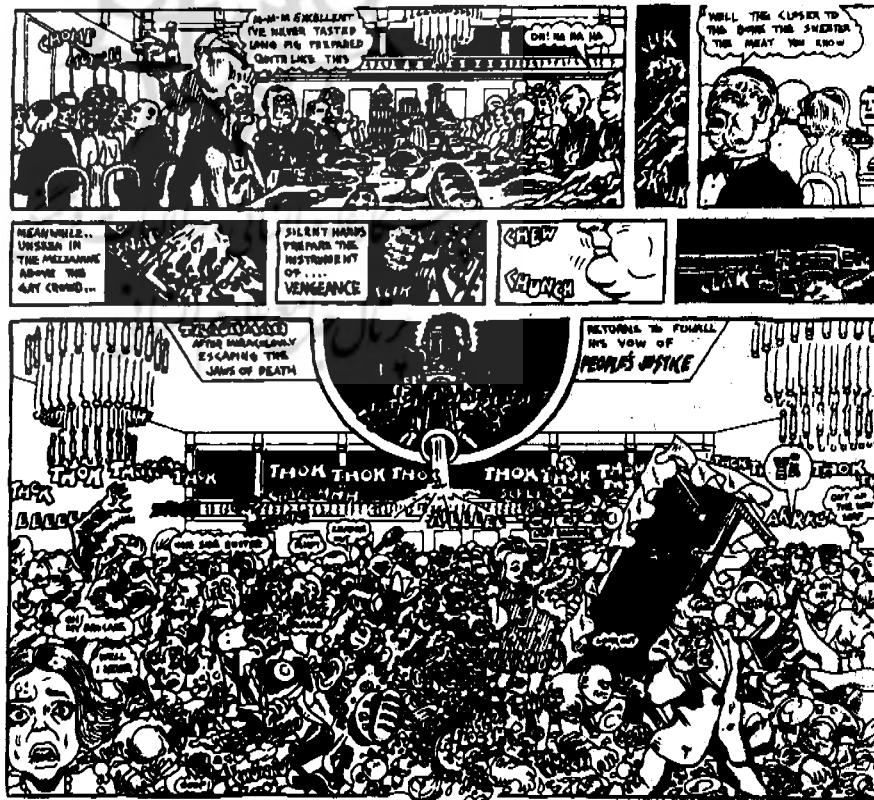

کمیک‌های زیرزمینی

مترجم: جعفر صباغی خسروی

'Trashman', The Collected
Art/script: Spain Rodriguez

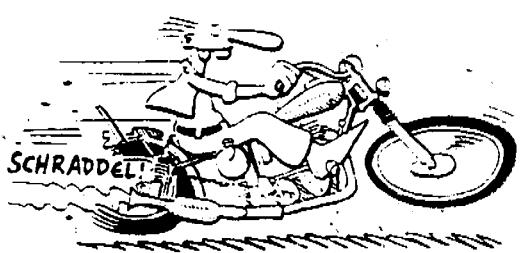
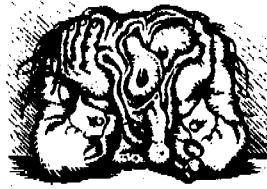
کمیک زیرزمینی که در او اخراج داده ۲۰ پدیدار شد، را
می‌توان نقطه عطفی در هنر کاریکاتور به شمار
آورد. برای اولین بار در اوان جنگ جهانی بود که
مشخص شد کمیک تنها منحصر به قشر کم‌سن و سال
و کودکان نیست. در این دوران، این مولود نوپا بر
موضوعات ضداخلاقی مربوط به سکس، مواد مخدر
و سیاست برای بزرگسالان متمرکز گردید.

واژه «زیرینیتی» بهترین مفهومی است که برای محصولی از جامعه کوچک ملی انتخاب شده است. از این سالها به عنوان سالهای کسترش اعتراض همکانی بر علیه مداخله آمریکا در ویتنام و قایع ماه مه پاریس یاد می‌کنند. در زمان چنین تحولاتی، نسل نوینی از کمک به وجود آمد تا چشم‌اندازی از جوامع از هم‌گشخته و ستیزه جواب‌شود و شاید بتواند از اینشی درونی را سبب شود. ارمنی که شاید با آزادی جنسی، آزادی همه‌جانبه پیش از سنین بلوغ و از همه مهمتر استفاده آزادانه و نامحدود از مواد مخدر همراه بود.

این مورد آخری، در مقاطعی پسیار حساس،
کوشه‌ای از تمایلات ضد فرهنگی و اخلاقی بود که
تأثیر شدیدی بر روی جوامع از خود به جا گذاشت.
تاثیری که نه تنها اعتراضی به آن نشد، بلکه در عمل
بجه عنوان فرهنگی غالب با بنیانی از ایده‌آل‌های
برابری بشر جایگاهی خاص برای خود یافت. در
نقش یک حرکت (اگر واقعاً بتوان آن را حرکت نامید)،
هر صورتی از هنر و تلاش‌های خلاقه منشعب از آن
جه موسیقی باشد و چه ثناوار و چه فیلم و چه کمیک
می‌تواند و سیلی‌ای برای انتقال چنین الفانات
ضد اخلاقی باشد.

مکیهای زیرزمینی نیز منعکس کننده و رواج دهنده چنین پیامهایی بوده اند. آنها برخلاف اولین مکیهای بزرگسالان قرن نوزدهم که دارای موضوعات انقلابی و طنزآمیز بودند، خارج از چهارچوب تجاری سازی تولید می شدند. آنها را با عنوانی همچون «KOMIX» یا «COMIX» می شناختند. هر دو مخفیانه تحت شرایط مستبدانه ای تولید می شدند و همیشه حاوی نام و نشانات ناشی از صفحه ۲ مجله بودند.

سخنی نداشت در سخنگاه آینه بودند.
در بریتانیا، کمیک به عنوان یک ایده وارداتی
شناخته شده است. ضدفرهنگ بریتانیایی سریعاً به
عنوان یک عضو موفق خانواده انتشارات گسترش
یافاقت و به وسیله روزنامه و مجلاتی مانند «IT

A cartoon illustration of three birds with large, expressive heads and small bodies. The birds have long, hooked beaks and are facing towards the right. Above each bird is a question mark, and below them is the name "NELL" written in a bold, stylized font.

و در گیری تاکید ورزد. گرامب سخنچیتهای بسیاری را معرفی کرده است که شاید مشهور ترینش «فریتز کربه» باشد، گربه‌ای وحشی و فراری از قلکلون با تعبیلات جنسی، او همچون استریپهایش به مرور خصوصیات خود را نمایان کرد. شاید استریپهای گرامب اعترافات ضعفی وی بر بسی مبنی و یا حتی کینه اش نسبت به جنس زن باشد. او بعد از تکامل تدریجی کارهایش را در بوران تزیکه نفس خویش این طور بیان می‌کند: «اول باید دست از اعمال حرام بشویید و آن طور که خود می‌دانید از آن یکذیرید (اعمال نژاده‌ستانه، انحرافات جنسی) و ما تکیه بر تو انسانی طرحهایتان شادی بیافزینید اتفاق همه آنها را پشت سر بگذارید و بول و تجارت را می‌ستخر قرار دهید.»

این توانایی کرامب در تداوم هنر تنها به عنوان فرم محوری کمیک زیرزمینی، بلکه در تاریخ کمیکهای بزرگسالان به عنوان مکمل دیگر خالقین آن به خوبی دیده می‌شود. به عنوان مثال در ساندرا انسپیسکو "زپ" پس از چاپ دوم، به یک کلچین ادبی بدل شد. این موقوفیت بر سطح گفته کمیکهای محلی به نحو چشمگیری تالیر گذاشت و موجب مستعرض سریع آنها شد. در این زمینه در درجه اول، گلبرت شلتون قرار داشت، شاید بدله‌گوترين خالق کمیک زیرزمینی و به وجود آور نه شناخته شده‌ترین شخصیت خود، *Wonder warthog*، نقليیدی از یک فوک هماران و هری افسانه‌ای برادران فرک.

شوخيهای مانوئل اسپین رودريگز (Spain Rodriguez) خشنتر بودند توصيف و معرفی مردی خشن و در عین حال معروفترین مخلوق او به نام Trsahman، کوشه‌ای از فوق قهرمانی هرج و مرچ طلب که به همیع چیز چیز کشتار اعضای

از آنچه که می‌باشد می‌گویند در ارتباط
بوده است، تلاش بسیاری صورت گرفت تا از
انحصار خودکار خارج شده، به قدر بزرگ‌سالان نیز
تسویی یابد. به دنبال این حرکت، او لین کمی، در
آمریکا ظهرور گرد، جایی که پذیرای کسی تحول در
ماهیت آن هستیم. درینکه دنیا، او لین زیروزی‌می‌نماید
در اواسط دهه ۱۹۰۰ بدیدار شدند (چاپ انفرادی،
اندازه‌های کوچک و تیراز کم). آنها اغلب از
دانشکده‌های ناشات می‌گرفتند، جایی که مجلات
خنده‌دار از ۱۹۳۰ به جامعه آمریکایی معرفی شده
بودند. این مجلات اتفاقاً با ظهور مجله «Mad» و
مقدمه‌نش حیات دوباره‌ای می‌یافتد. در همین زمان،
استریپهای شخصی بروزنامه‌های ضد فرهنگی
آمریکایی جایگاهی برای خود یافتند. (شامن‌ترین
آنها «Berkeley Barb»، و «La Free Press»، و
«East village other»، بودند.

اولين كميك زيرز مبني پر ترايز در ۱۹۷۴ زاده شد،
كميكي سرچشمها گرفته از شهر سانفرانسيسكو،
بهشت موعد هبيها، با عنوان زپ «Zap»، که
محصول اذكار و آيده های رابرت گرامب (Robert
Robert)، مشهور ترین شرکت گفتنه در تهيه
استريپهايی از اين دست است بود. وي شخصيتهايی را
معرفي گرد كه هر يك مبدل به يك نمايانه خداخلاقی
شدند، شخصيتهايی ماشند سفیده و سوئی سمح و
نژادپرست و يا يك معلم منذهبی سرمایه دار و
انسان گریز، شايد بزرگترین مخلوق گرامب ظنزی
ساده لو حاشه از نسل عاشق پيشه با معماي «جهلور
معرفت را ياد مي دهد؟» داشد.

نشان کمیک شیوه جذاب طراحی Disney، شیوه‌ای مفابرین با موضوعات درگیر با سکس آشکار، سیاستها بفرنچ و پیجیده و داروهای تهدیف کنند. زب «Zap»، زندگی خود را آغاز کرد و گرامب آن را به یاری دوستش شخصاً به چاپ رساند و گیپرها را سوزن زده سر چهارراه‌ها به فروش رسانند. آنها بسیار زود ناجار به تجدید چاپ‌شان شدند، چراکه استقسال باورنکردنی بود. به این ترتیب هزاران نسخه از آن به فروش رسید.

با رشد و تکامل سریع زپ، ناشران نیز با بهره‌گیری از شیوه‌های صحیح توزیع سرتاسر آمریکا را به زیر پوشش آن برند. با اختراع شیوه نوین چاپ افست کپی‌گرها مانند قارچ سر از خاک بیرون آورند. به قول یکی از مؤخرین «زپ» کتابی بود که الهام‌بخش بسیاری از هنرمندان گردید تا کمیکهای خود را منتشر سازند.

به این ترتیب، گرامپ بدل به پیشوای هیئت‌نیز رسید. او فهرستی از استریپهای آماده نمایش خود را عرضه کرد تا بیش از گذشته بر سنتیز

طبقه سرمایه‌دار فکر نمی‌کند. اسپین می‌گوید که سعی دارم آن را به عنوان یک احتمال قریب‌الواقع ازسوی طبقه کارگری ارائه کنم، همان‌ایسی که سیاست را به مسخره می‌گیرد و بر رادیکالها برقی می‌باشد.

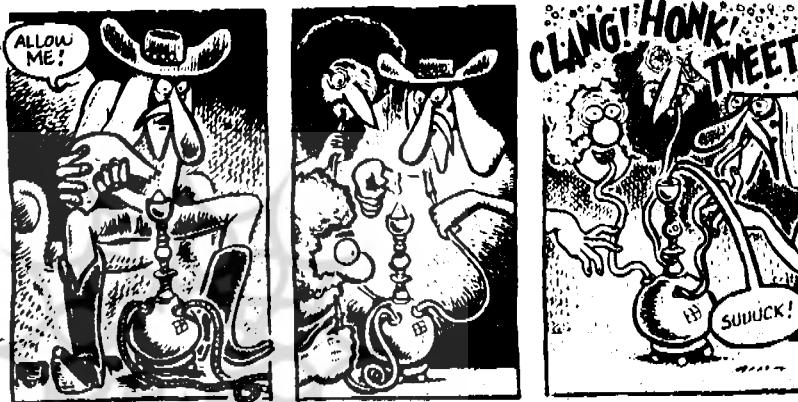
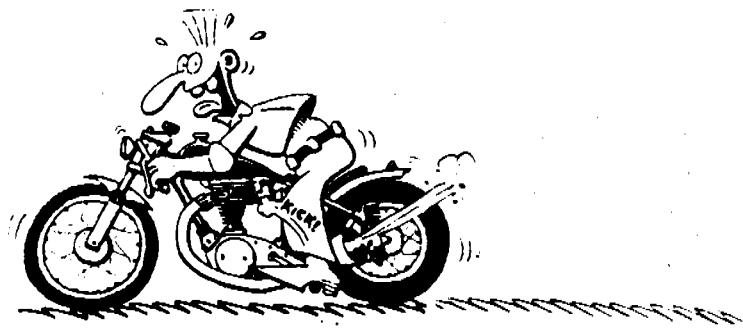
شیکاکو دومین شهر کمیک زیرزمینی (۱۹۶۸) به مکان تجمع خالقینی تبدیل شد که نمی‌توانستند با خطرمنشی زپ خود را سازگار سازند. این گروه مشتعل بر جاستین کرین (اریاب مسلم شکنجه و عذاب طیقه کاتولیک کناهکار)، اسکوب ویلیامسون (خالق smooth noir تمثیلهای انتزاعی که در ضمن سرگرم کننده بودن نامهفهم و حل نشدنی می‌نمودند)، کیم دیت (کسی که وسوسه‌های مخفی را چهارچوب کار خود فرار می‌داد) و جی لینچ (خالق شخصیت محبوب و مردپی Pat Nardn) می‌شدند.

موج اول کمیک زیرزمینی آمریکایی بتا نهاده شد، کمیکهایی که بیشتر سیاسی و یا حاوی موضوعات روز بودند. در ۱۹۷۰ اولین کمیک اختصاص به آزادی زن یافت که با «Wimminscomix» در ۱۹۷۲ پیکری شد. هر دو واکنش مستقیم زنان بر علیه سکس روز بود که در اکثر زیرزمینهای دیده می‌شود (بوبیزه در آثار گرامب، ویلسون و اسپین)، دیگری کمیکی بود که به سیاستهای هسته‌ای کشورها می‌پرداخت.

تا اوایل دهه ۷۰، فرهنگ آمریکایی بر کمیک تسلط داشت. به ناشرین بزرگی مانند Kitchen sink Last Gasp و معروفی را منتشر می‌شد. روز به روز ناشرین دیگری تیز اضاله می‌شد. در اوج انتشار کمیکهای زیرزمینی میان سالهای ۱۹۶۸-۷۲ است. که شش ناشر بزرگ کمیک چیزی در حدود صدهزار کمیک در ماه به فروش رسانده‌اند. البته این تیزان قابل توجه آن چیزی نبود که انتظار می‌رفت، یعنی بسیار کمتر از حدی بود که ادعای آن را داشتند. با این وجود، ناشرین کمیک قادر به رقابت با مارول (Marvel) نبودند. سی (D.C.) نبودند، چرا که این دو از شیوه‌های متفاوتی در جلب و حفظ خوانندگان بپره می‌بردند. دلیل دیگریش این بود که این دو قادر بودند که براحتی کرد را نادیده پیکرند و با نشانه‌ای مشابه، زیرزمینی خود را به سوی پلزوهای جوانان پوسترها، جلد صفحه‌های گرامافون و هرجا که ردهای هیبیها وجود داشت.

روانه سازند (قریبتر گریه حتی دوباره به روی فیلم آورده شد). در اواخر دهه ۷۰ و ۸۰، در آمریکا، کمیک‌آشکارا در جایی از خود حرکت نشان می‌دهند. این وضعیت یقیناً بهایی بود که برای موقوفیت دوران نشاهای سیاسی باید پرداخته می‌شد و هنوز پس از چند سال گذشت توسعه صنعتی در مواردی سواحل آمریکا در جریان است.

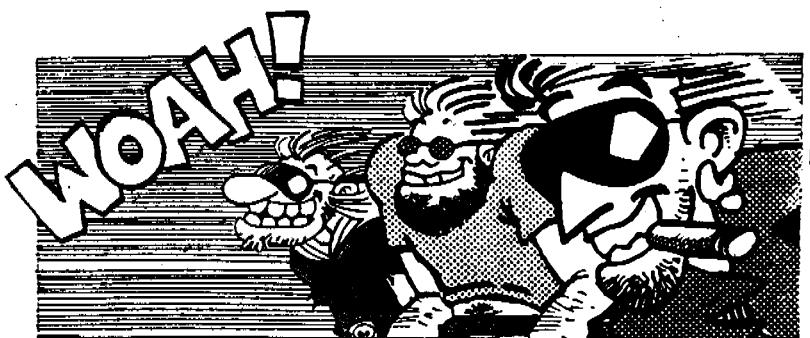
هنگامی که کمیک برای اولین بار به بریتانیا رسید، تائیرات شکری برو مطبوعات گذاشت. استریپهای شخصی برای اولین بار در روزنامه‌ها ذمده شد (بوبیزه It و oz)، تا اینکه شماره آنها در سالهای ۱۹۶۸-۶۹ به مقادیر قابل توجهی رسید که یا تجدید چاپ می‌شدند و یا به آرشیو نامها

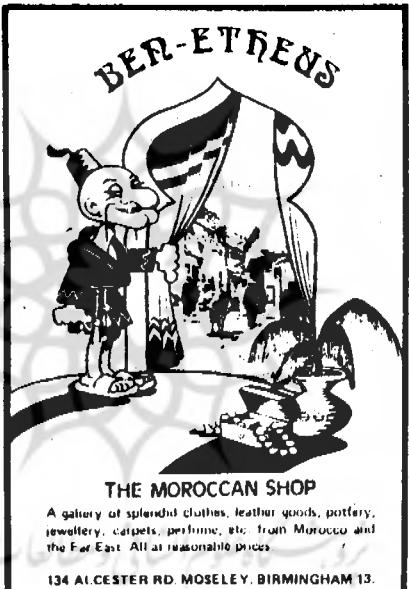
می‌بیوستند. کمیک خیلی زود جای خود را در میان خوانندگان بریتانیایی پیدا کرد، خوانندگانی که بیشتر از میان جوامع هیبی‌ها و یا دانشجویان بودند. باز دیگر آثار گرامب جنبه عمومی یافت و سخن‌انگلیسی آن شروع به رشد کرد تا اینکه اولین کمیک در ۱۹۷۰ آشکار شد. «Cyclops» تلخیصی از گروه کمیک‌های «It» به سپرستی گراهام کین (Graham Keen) بود. کارهای کین در کنار استربیهای آمریکایی اسهین و گلبرت شلتون و آثار جدید ادوارد بارکر (Edward Barker) ری لاری (Ray Lawry) کارتونیست (New Musical)، «Private Eye»، «Press»، «Chap» شد. این کمیک بواسع پیشو زمان خود لقب گرفت و با بهای نزدیک به ۳ شیلینگ گران‌بها می‌نمود. «Nastgtales»، «Dentalore و ان شد، کمیکی که بواسع آن را می‌توان خواهر «It» دانست. در این زمان بود که این کمیک به فرم کتابهای کمیک آمریکایی نزدیکتر شد و بیشتر در قالب «Zap» جای گرفت. باز دیگر آثار آمریکایی و انگلیسی در هم ادغام شدند، اما باطنزی بیشتر و تائیدی افزونتر بر می‌عدالتی، شرکای آمریکایی شامل گرامب، اسهین، شلتون و ویلیامسون در کنار یاران انگلیسی خود به سرپرستی ادوارد بارکر، مالکولم لیونگستون (Malcolm Livingstone) و کریس ولچ (Chris Welch) کار را آغاز کردند. هنوز قیمت همان ۲۰ پنس بود، اما در ۱۹۷۲ با پیش و جد مورد تجدید نظر واقع شد.

در این دکرکونی، «Cozmic Comics» (۱۹۷۲)، موفق نشان می‌داد، همانی که اولین کام را برای کمیک بول و شهرت برای مجله «02» برداشت. قابل ذکر است که شناخته شده‌ترین کمیک زیرزمینی و قدیمی‌ترینش در نوع خود با بیش از بیست عنوان چاپ شده و تحت عنوان «Cozmic»، به چاپ میرسید. باز دیگر آثار آمریکایی، بویزه آفل گرامب و سلتون قد علم کردند و این زمانی بود که تعداد کارتوونیستهای بریتانیایی رو به فزونی گذاشته بود، کسانی همانند دیو گیبوتز (Dave Gibbons) و بریان بولند (Brian Bolland) و آنکوس مک‌کی (Angus McKie) فرانسوی «Metal Horland»، کسی که برای پیشبرد کمیک مدل به یکی از مشهورترین تصویرگران روی جلد کتاب شد. خط کمیک‌های منفرد با خلاقان بریتانیایی مانند مایک ولر (Mike Weller) ادوارد بارکر و جو پاتاکنو (Joe Petagno) کامل می‌شود.

در خلال سالهای ۱۹۷۴-۵ وقفهای در روند تولید کمیک‌ها ایجاد گردید، وقفهایی که با ورود غیرمنتظره «Brain stern Comix» در ۱۹۷۵ از بین رفت. این کمیک اثر یکی از خلاقان ثاب به نام بریان تالبوت (Bryan Talbot) بود. طراحی که شخصیت کارش (Chester Hachenbush) چستر هکنبوش) کمیاگر جادوگر یک رجز زیبا به کمیاگری پاستانی است این استریپ را می‌توان نمونه اصلی آلیس در سرزمین عجایب دانست. تالبوت بعدها آن را اینطور توصیف می‌کند: «در آغاز داستان، هکنبوش سفری را آغاز می‌کند و در پایان معنویت‌ش تزلزل می‌یابد». بدون شک، از میان تمامی کمیک‌های بریتانیا که نظر

MAD SUPER SPECIAL NUMBER TWENTY-SEVEN

for a Birmingham headshop,
published in Street Comix.

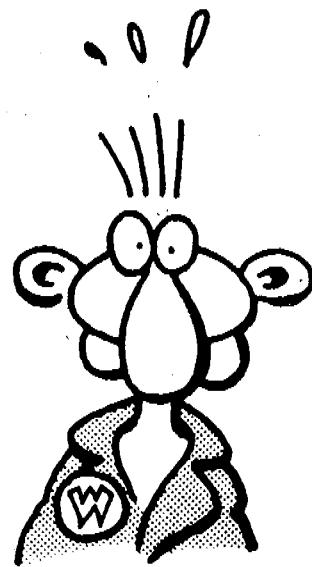
هیچ انتقامی نیافتاده است.» مطابق آن، شیوه توزیع و فروش براساسی متفاوت و بی‌عیب و نقص پایه‌ریزی شد. در برخی از بخشها غیرقابل تصویر بود که کمیک زیرزمینی بتواند به فروشی معمولی در آنسه‌ها خبری برسد. به این دلیل مشارکت‌های شبکه‌ای می‌باشد توسعه یابد.

مايك فارن «Mike Farren» ويراستار «Nasty tales» بعدها اين کونه توضیح می‌داد دلیلو اج. اسمعیت این روزها ضربت خفه‌کنندگان را از سوی بازار فروش متهم شده است. آنها حتی توانستند «Private Eye» را بکسرد، به همین دلیل کاملاً آشکار است که چه از سوی انسانهای «سکنمای» را برمد. اگر گرامب بر آنها رفته است. بدینسان، به پیروی از رهبر آمریکایی، شبکه‌ای کوچک براساس همکاری با فروشگاههای عرضه صفحه گرامافون و کتاب فروشیها و بالاتر از همه با فروشگاههای مرکزی عرضه لباسهای مد روز همیشه‌ها، و فروشگاههای لوام زنانه و غیره بی‌ریزی شد. اگرچه تصویر چنین امری در این روزگار کمی مشکل به ظاهر مرسد، اما باید دانست فروشگاههای مرکزی ارتباطی قوی با شهرهای بزرگ در اوخر دهه ۶۰ و ۷۰ داشتند، کیکنتر رود و پورتوبلورود در لندن شاید معروفترین آنها باشد.

از این رو القتصاد کمیک زیرزمینی با ضرورت وجود شخصیتی متفاوت از کمیکهای دیگر روبرو بود و این مسئلمان تلاشی خالصانه‌تر و سخت‌تر بود. گرامب بعدها گفت: «از آنجا که خیال‌پردازی کار سهل و آسانی است، هنگامی که کارهای مهیج و تحریک‌کننده به طراحانشان الهام می‌گردید، غرور و تکبری بر آنها مستولی می‌شد. این آزادی مطلقی بود که آنها گرفتارش می‌شدند. به کسی نمی‌توانستیم بفهمانیم که شما نمی‌توانید این را طراحی کنید، کارهای بدساختی وجود داشت و این خامی است که تصویر شود موضوع ضدآخلاقی برای خود، عامل یا نتیجه عملی ندارد.»

اما چرا تنزل زیرزمینیها با نزول موضوعات ضدآخلاقی همان‌مان شد. در اینجا، سه دلیل عده می‌توان برای آن عنوان کرد که شامل هر دو نوع آمریکایی و بریتانیایی شود: ۱) عکس‌عمل مستقیم از سوی جامعه، ۲) همکاری و کمیک‌تگی همقطرانه و ۳) ظهور گونه‌های نوین کمیک بزرگسالان از این رو است که نازضایتی میان شرکای کمیکهای ریززمینی امروزی وجود دارد. کاملاً آشکارا می‌توان زوالی تدریجی را از ۱۹۷۵ در این زمینه در بریتانیا دید. مسلماً در کشوری که کمیک با خوشی بدون گناه «برابر است، نمی‌توان اعتراض به مدرجان خشن و سکسی آن را دور از نظردار داشت. و بنابراین چنین کمیکی نمی‌توانست تاب بیاورد.

کمیک زیرزمینی داستانی بود با شروعی شورانگیز و عنوانی مهیج که در کنار کمیکهای جنسی آمریکایی خودنمایی می‌کرد. شخصیت‌سازی آنها برپایه اعمال شهوانی به پیراهه کشیده شد و کمرنگ گردید، اگرچه تلاش‌های کوچک‌انجام شد تا چراچی آن عنوان شود. این حرکتها با مصادره و ضبط اموال شناسرین از سوی پلیس و حکمهای دادگاهی بکسری شد.

به داروهای نشنه‌آور داشته‌اند «Brainstorm» بروفروشترین آنها بود. این کمیک به فروشی تزدیله به ۱۲۰۰ نسخه در نهر شماره دست پیدا کرد. به البته این روند در ۱۹۷۷ پس از انتشار «Street Comix» شماره قطع شد.

در نهایت کمیک خیابانی «Street Comix» در ۱۹۷۶ مسیری تازه را در بریتانیا بنا نهاد، کمیکی که از آزمایشگاه هنرها بپرمنکام گونه‌ای (فروشگاه گونه‌ای برای عرضه هنرهای ضدآخلاقی) سروچشم می‌گرفت. در بیان تجربیات شیرین زندگی و ارائه زندگینامه‌ها در این کمیک سهم بسیاری را باید برای استیوبل (Steve Bell) (بعداً استریپ روزانه «If» را برای «کاردین» ارائه کرد)، کوین انل (Kevin O'Neill) (کسی که برای استریپ ۲۰۰۰ سال پس از میلاد دعوت به کار شد) و سوزی وارتی (Suzy Vartg) (برجسته‌ترین زن خلاق بریتانیایی) قائل شویم. رهبری کمیک به عهده هانت امریسون (Emerson Hunt) بود، همان کسی که سمت معاونت سرددیری را نیز به عهده داشت. استریپ او ناخواسته شخصیت پردازی شد، روند طراحی به جریان افتاد و با سرعت ۱۰۰ مایل در ساعت پیش رفت، طرح‌هایی که با مصالهای خیال‌انگیز و انحرافهای خطوط فرم می‌گرفتند. او بعداً این کونه توضیح می‌دهد:

«وقتی شروع به کار کردم، از گفچ ترین نقطه حرکت را آغاز کردم و آرام آرام می‌دیدم که چه اتفاقی روی می‌دهد. چندی بعد استریپ‌ها به داستانهای واقعی به هم گره خوردند». «مجموعاً پنج کمیک خیابانی وجود دارد که آخرین آنها در ۱۹۷۸ یافت. اینها نمونه‌هایی از مشهورترین کمیکهای بریتانیایی بودند، هر چند تعداد آنها بیش از اینهاست. اما باید داشت که اکثر آنها به صورت انفرادی تهیه می‌شدند و جایی در میان نام‌آوران نمی‌یافتد. در چندین دورانی، همه کمیکها سرگرفته از صحنه‌های آمریکایی با مختص تغییراتی بودند و بدون هیچ Street Comix (Cyclops)

با نکاهی به گذشته در می‌باییم که به دو علت کمیک سبب شده بود که واکنشهای خصم‌انهای را دامن بزند. اول اینکه به معبری برای رواج آسان علایید ضدبنیادی تبدیل شده بود و دوم اینکه به فرمی کشوری که کمیک هر چیز طبیعی را معکوس نشان می‌داند. بر چه‌گاهی هر چیز طبیعی با «خوشی عاری از گناه» برای پاشد اعتراض به مندرجات خشن و سکسی آنها دور از انتظار نیست.

کمیکهای زیرزمینی بریتانیایی داستانی بود با شروعی سورانگیز و عنوانی مهیج که در کشان کمیکهای جنسی آمریکایی خودنمایی می‌کردند. شخصیت‌سازی آنها برایه اعمال شهوانی به بی‌راهه کشیده و کفرنگ شد. این حرکتها با مصادره و ضبط اموال ناشران از سوی پلیس و احکام دادگاهی بی‌گیری گردید. در نهایت در ۱۹۷۲ خالقین "Nesty tales" به جرم وقاحت بازداشت و به زندان اورد بیلی انتقال یافتند. این والغه رامی‌توان مهترین عکس العمل قوه قضائیه در تاریخ کمیکهای بریتانیا دانست. دادرسی با محکمه نشریه اسم و رسیداری همچون "OZ" آغاز شد. و با محکومیت ویراستاران مجله که در زندان بسر می‌بردند، پایان یافت. آنها تنها زمانی از بند آزاد شدند که پوشش‌هایشان باطل اعلام شد.

"Nasty tales" بار دیگر مورد ارزیابی قرار گرفت و دعواهی آن مجدداً به دادگاه ارجاع شد. زیرا یک دختر هشت ساله یک نسخه از کمیک را خویباری کرده بود. یکبار دیگر پای صد اخلاق‌ها به دادگاه کشیده شد. در یک حرکت گسترده تبلیغاتی، جورج پری (George Perry) از «ساندی تایمز» و جرکین (Germaine Greer)، فیلسوف و شویسندۀ داستانهای زنانه، برای ارائه هجویات کمیکهای بزرگسالان به شهادت گرفته شدند. در نهایت "Nasty tales" تعبیخ شد و با این جمع‌بندی که تمايلات غیرمحاجز در جامعه مدرن پسيار نوشان داشته است، آن پیشترست. اما به هر طریق این را یک فتح بی‌فاده می‌توان دانست، چرا که بیانیش ضایع شدن کمیک در میان جامعه مردمی بود. این مورد و دیگر یورشهای پلیس و مصادره اموال برای ناشران پسیار گران تمام شد. کمیک هواخواهان طبیعی‌اش را از دست داد. تا آنجا که این سوال مطرح شد که آیا کمیک خود را با شرایط وقق داده است یا اینکه آن را باید از بین رفته دانست.

ما خواهیم:

ADULT COMICS

Street Quomix (1977), Bryan

Talbot's melancholy comment on a dying

FARZ!

